

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінанси та кредит

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності банківська справа

за темою:

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ
РЕСУРСАМИ БАНКУ**

Виконавець

студентка 42 групи

кредитно- економічного факультету

Мазур Т.О.

- (прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Аругюнян Р.Р.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2018

АНОТАЦІЯ

Дипломна робота складається з трьох розділів, висновків та списку використаної літератури. Об'єктом дослідження виступає система управління фінансовими ресурсами комерційного банку. Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти щодо розвитку та вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами комерційного банку.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень щодо управління фінансових ресурсів банку з урахуванням принципів сучасної концепції кредитного ризик-менеджменту.

Методи дослідження. Залежно від поставлених цілей і завдань в процесі дослідження використовувалися відповідні методи наукового пізнання: аналіз, синтез, систематизація та наукова абстракція (при узгодженні термінологічного апарату, дослідженні ризикоутворюючих факторів, методів їх оцінки та регулювання); порівняння (при визначенні переваг і недоліків методів управління фінансовими ресурсами); системного та структурного аналізу і моделювання (при розробці методики встановлення ресурсної бази банку); графічного, факторного аналізу.

Рік виконання дипломної роботи: 2017-2018.

Рік захисту роботи: 2018.

Ключові слова: банківські ресурси ,ліквідність, платоспроможність, капітал, фінансові ресурси, активи, пасиви, банківська система, банки.

Дипломна робота містить 78 сторінки, 14 таблиць та 11 рисунків, список використаної літератури з 65 найменування.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	6
1.1. Діяльність комерційних банків, як елементів кредитних відносин	6
1.2. Характеристика фінансових ресурсів комерційного банку...	14
1.3. Оцінка ресурсної бази комерційного банку.....	19
1.4. Поняття і сутність системи управління фінансовими ресурсами комерційного банку.....	23
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ РЕСУРСНОЇ БАЗИ БАНКА «ПІВДЕННИЙ» І ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ЇЇ УПРАВЛІННЯ	28
2.1. Організаційно-економічна характеристика банку.....	28
2.2. Аналіз фінансових ресурсів	32
2.2.1 Склад і структура ресурсної бази	32
2.2.2 Аналіз динаміки і структури власних фінансових ресурсів	37
2.2.3 Аналіз структури і динаміки залучених ресурсів	39
2.2.4 Аналіз напрямки використання фінансових ресурсів банку	4 0
2.3. Оцінка системи управління фінансовими ресурсами банку...	44
РОЗДІЛ 3 ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ	52
3.1. Напрямки удосконалення системи управління	52
3.2. Оцінка зарубіжного досвіду мінімізації ризиків банківської діяльності та можливості його використання в Україні.....	57
ВИСНОВКИ	3
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ	74

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Умови глобалізації світових фінансових ринків призводять до реструктуризації банківських систем шляхом введення інноваційних технологій, збільшення операцій злиття банків, зростання концентрації їх капіталів, наданні банками нових послуг. Проте, про ефективне функціонування країни в цілому свідчить стабільна банківська система, тобто такий її стан, при якому адекватно та ефективно виконуються її функції, а також забезпечується спроможність підтримувати рівновагу та відновлювати стан після зовнішніх потрясінь чи посилення диспропорцій, будь-яких відхилень від безпечних параметрів, спричинених кризовими явищами.

Основним джерелом доходів банків є отримання прибутку, а так як у процесі управління діяльністю банку об'єктами є не лише кожна окрема операція, а й сукупність усіх фінансових ресурсів з їх взаємовпливом і взаємозалежністю, то одним з головних завдань, яке сьогодні повинне стояти перед менеджментом банків, є ефективне управління фінансовими ресурсами банківської установи. Неефективне управління фінансовими ресурсами призводить до підвищення ризиків здійснення банківських операцій, а це, у свою чергу, веде до настання збитків та втрати вкладених ресурсів.

Таким чином, в економічних умовах, що склалися в Україні, однією з найважливіших задач управління банківською діяльністю вважається удосконалення системи управління фінансовими ресурсами банку. Дослідження зазначеної діяльності є необхідним для підвищення ефективності банківської діяльності.

Дослідженню проблеми забезпечення ефективного управління фінансовими ресурсами банків приділяють велику увагу як вітчизняні, так і зарубіжні вчені. Зокрема, питання макроекономічних передумов розвитку кредитної діяльності банків розробляли у своїх працях такі автори, як: О. Дзюблюк, Е. Доллан, О. Кузьмак, О. Лаврушин, К. Тігірбеков; з питань

методів та інструменти оцінювання та мінімізації банківських ризиків – А. Беляков, В. Вітлінський, Ж. Довгань, Х. Грюнинг, О. Ковальов, Н. Костюченко, П. Кудрявцев, Л. Примостка, Л. Слобода, В. Міщенко, С. Науменкова, Н. Няньчук. Теоретичним і методологічним аспектам розвитку системи ризик-менеджменту присвячено праці Л. Кльоби, В. Коваленко, Л. Кузнєцової, К. Латунової, М. Мескона, М. Степанової, П. Роуза, Н. Шульги та інших. Дослідженням сутності кредитного портфеля банку присвячено роботи таких науковців як: С.Г. Арбузов, Ю.В. Бугель, В.М. Голуб, Е.Дж. Долан, О.И. Лаврушин, Г.С. Панова, В.А. Челноков та інші. Проте до цього часу серед науковців немає єдиного підходу до розуміння сутності та ефективних способів управління фінансовими ресурсами банків.

Метою даного дослідження є розвиток науково-методичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення системи управління фінансовими ресурсами комерційного банку.

Для досягнення мети необхідно вирішити такі *завдання*:

- узагальнити теоретичні основи управління фінансовими ресурсами комерційного банку;
- проаналізувати стан і тенденції управління фінансовими ресурсами на прикладі окремого банку;
- розробити напрямки удосконалення системи управління фінансовими ресурсами комерційного банку.

Об'єкт дослідження – система управління фінансовими ресурсами комерційного банку.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних положень щодо управління фінансових ресурсів банку з урахуванням принципів сучасної концепції кредитного ризик-менеджменту.

Методи дослідження. Залежно від поставлених цілей і завдань в процесі дослідження використовувалися відповідні методи наукового пізнання: аналіз, синтез, систематизація та наукова абстракція (при узгодженні термінологічного апарату, дослідженні ризикоутворюючих

факторів, методів їх оцінки та регулювання); порівняння (при визначенні переваг і недоліків методів управління фінансовими ресурсами); системного та структурного аналізу і моделювання (при розробці методики встановлення ресурсної бази банку); графічного, факторного аналізу.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних вчених в галузі фінансів, кредитного менеджменту, оцінки ризиків, а також міжнародні та національні стандарти управління кредитною діяльністю банку, методичні матеріали Національного банку України, спеціальна монографічна і періодична література, інші наукові джерела з даної тематики.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки.

Основною ланкою фінансово-кредитної сфери економіки України є її банківська система, якій належить провідне місце у загальному механізмі організації й регулювання господарського життя суспільства. Банківська система як складова фінансової системи будь-якої країни відіграє вирішальну роль в її економічному розвитку. Однією з головних діяльностей банківської установи є кредитна діяльність. У процесі вивчення дефініцій був зроблений аналіз, що дав змогу отримати авторське визначення сутності кредиту і кредитних операцій: це економічні відносини між кредитором і позичальником з надання у тимчасове користування позичок у грошовій або товарній формі, на умовах повернення, платності у вигляді сплати відсотків, цільового характеру використання та строковості.

Ефективність функціонування банківської установи залежить від якості формування та доцільності використання її ресурсів. Слід зауважити, що в економічній літературі не існують єдиного підходу до визначення суті фінансових ресурсів. Деякі вчені ототожнюють фінансові ресурси банку та банківські ресурси. Узагальнюючи думки вчених, можна трактувати фінансові ресурси банку як грошові ресурси, що формуються за рахунок власних та запозичених джерел та використовуються у банківській діяльності.

Загальні методи та підходи, які використовуються при загальному банківському аналізі, можна використовувати й при аналізі фінансових ресурсів банку. Аналіз фінансових ресурсів повинен відповідати наступним головним принципам банківського аналізу: об'єктивність, оперативність, систематичність.

Управління фінансовими ресурсами є складовою загального процесу управління в банку, що організовано з метою ефективної діяльності всіх його структурних підрозділів для розв'язання поставлених перед банком задач. На

сьогоднішній день за напрямками банківського управління розрізняють фінансовий та організаційний менеджмент. Організаційний менеджмент направлений на розв'язання проблеми раціональної організації та управління колективом, створення організаційних структур та систем забезпечення діяльності банку. Фінансовий менеджмент охоплює управління фінансовими процесами, що знаходяться у компетенції банку. Управління фінансовими ресурсами банку є багатоаспектним процесом і може мати безліч інтерпретацій та тлумачень. У результаті управління фінансовими ресурсами банків визначено як процес формування фінансових ресурсів банку у тісному взаємозв'язку з їх розміщенням.

У роботі було проаналізовано діяльність банку «Південний». Відкрите акціонерне товариство Акціонерний банк «Південний» є універсальним банком, який має право здійснювати свою діяльність на території всієї України, виконує більшість передбачених законодавством банківських послуг як у національній, так і в іноземній валюті.

У 2017 р. відбулося збільшення об'єму кредитного портфелю на 16.9%. Також за підсумками 2017 року банк «Південний» задекларував наступні показники: операційний прибуток – 774 млн.грн. (за 2016 р. – 515 млн.грн, тобто зріс на 50%); сума чистого прибутку за 2017 склала 82 млн.грн., тобто зросла на 19.5%.

Аналіз діяльності банку свідчить про абсолютне зростання обсягів ресурсів банку Південний: від 19,5 млрд. грн. у 2015 році до 24,0 млрд. грн. у 2017 році. Головним джерелом ресурсів комерційних банків є залучені та запозичені кошти, які становлять близько 89% загального обсягу ресурсів, що в цілому відповідає світовій банківській практиці. Найбільшу питому вагу всіх зобов'язань банку займають кошти юридичних та фізичних осіб, тому їх зростання в пасивах банку надає більші можливості банку для своїх активних операцій. Динаміка свідчить про збільшення цих статей в обсязі зобов'язань банку.

Дані свідчать про те, що власний капітал банку Південний формують

три статті, а саме: статутний капітал, капітал та балансовий капітал. Зміни у власному капіталі були викликані збільшенням сум усіх статей. Майже всі показники позикового капіталу банку Південний (крім міжбанківських кредитів) збільшилися.

Ефективність функціонування банків неможливо забезпечити без раціонального використання акумульованих фінансових ресурсів, що стосується спрямування коштів банків не лише на забезпечення поточних споживчих потреб, а й на розширене відтворення. Банк Південний використовує фінансові ресурси для подолання ризиків діяльності, що потребує вирішення наявних проблем, розробки і реалізації пропозицій про підвищення рівня безпеки грошового обігу, інфляційної, валютної, бюджетної, боргової й інвестиційної безпеки, а також фінансової безпеки в цілому.

Оцінка ефективності управління фінансовими ресурсами має на меті визначення можливостей подальшого розвитку підприємства шляхом виявлення недоліків в управлінні фінансовими ресурсами і розробку напрямів підвищення ефективності. Банк Південний є рентабельним банком стосовно активів. Однак ситуація за 2017 р. не покращилася. Також не змінилися показники ROE. Щодо показників ліквідності, то вони збільшилися у порівнянні з минулим роком.

Процес управління фінансовими ресурсами повинен здійснюватися на основі CASE-технологій, які ґрунтуються на основі методології структурного аналізу та проектування SADT і реалізовуватися у програмному середовищі BPWin. Ця методологія дозволяє послідовно встановити дійсний стан системи управління фінансовими ресурсами та визначити шляхи оптимізації, тобто можливість створити наглядну покращену модель і представити безпосередніх учасників даного процесу. Впровадження запропонованої структурно-функціональної моделі дозволить ефективно організувати процес управління фінансовими ресурсами банку.

З метою вдосконалення забезпечення банківської діяльності, вивчення

зарубіжного досвіду банківської системи в цій галузі є обов'язковою умовою функціонування банківської системи країни. За результатами численних досліджень в економічній науковій літературі вирішенням цих проблем може стати застосування сек'юритизації. Переваги сек'юритизації багато в чому залежать від обсягів даної операції та зацікавленості інвесторів в цінних паперах SPV, але очікувати інтенсивного збільшення кількості таких угод поки що рано. З урахуванням вищезазначеного стає зрозумілою необхідність використання світових фінансових ринків та виходу операції за межі однієї країни (транскордонна сек'юритизація).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко М. Д. Капітал банку: питання теорії і практики : монографія / М. Д. Алексеєнко. – К. : КНЕУ, 2002. – С. 276.
2. Аналітичний огляд банків України [Електронний ресурс]. – Доступ до ресурсу: <http://bankorgafo.com/ubqrdf>
3. Андрусяк Н.О. Фінансові ресурси підприємств — основа формування фінансової бази регіону / Н.О. Андрусяк // Формування ринкової економіки в Україні. — 2009. — № 9. — С. 130—134.
4. Аранчій В.І. Фінанси підприємств. Навчальний посібник / В. І. Аранчій. – К.: ВД «Професіонал», 2004 – 304 с.
5. Банківські операції: підручн. / [А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін.]; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2000. – 384 с.
6. Банковское дело : учебник / под ред. О.И. Лаврушина. – М. : Финансы и статистка, 2005. – 672 с.
7. Батракова Л. Г. Складові елементи ефективної ресурсної політики комерційного банку / Л. Г. Батракова // Регіональна економіка – 2009. – №3 – с. 115-122.
8. Батрин Ю.Д. Особенности управления финансовыми ресурсами промышленных предприятий / Ю. Д. Батрин, П. А. Фомин – М.: Высшая школа, 2001 – 261 с.
9. Безбородова Т.В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємств / Т.В. Безбородова // Держава та регіони. — 2008. — №5. — С. 21—23.
10. Бердар М.М. Впровадження прогресивних методів управління фінансовими ресурсами підприємств у зовнішньоекономічній діяльності / М.М. Бердар // Формування ринкових відносин в Україні. — 2008. — № 5 (84). — С. 31—36.

11. Бердар М.М. Управління процесом формування і використання фінансових ресурсів підприємства на основі логістичного підходу / М.М. Бердар // Актуальні проблеми економіки. — 2008. — № 5 (83). — С. 133—138.
12. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. Учебный курс / И. А. Бланк. — К. Эльга–Н, Ника–Центр, 2001. — 448 с.
13. Бочаров В.В. Коммерческое бюджетирование. Финансовые ресурсы. Системы управления финансами / В. В. Бочаров. — СПб. : Питер, 2003. — 368 с.
14. Васюренко О. Ресурсний потенціал комерційного банку / О. Васюренко, І. Федосік // Банківська справа. — 2002. — № 1. — С. 58–64.
15. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посібник. — К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. — С. 242.
16. Версаль Н.І. Особливості формування депозитних ресурсів банками України /Н.І. Версаль // Фінанси України. — 2009. — №12. — С. 89-95.
17. Вовканич А.І. Особливості формування ресурсів комерційних банків / А.І. Вовканич // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. — 2010. - №2(8). — С. 157-164.
18. Волосович С. Підходи до оцінки системи страхування депозитів / С. Волосович // Вісник Національного банку України. — 2012. — №8 — С. 19-23.
19. Волохата К.О. Сутність і значення ресурсної бази банків / К.О. Волохата, В.Є. Волохата // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. — 2011. - № 1(10). — С. 147-154.
20. Волошин М. Довгострокове повернення депозитів фізичних осіб у банку / М. Волошин // Вісник Національного банку України. — 2012. — №12. — С. 28-33.
21. Гринько О., Хохлов В. Прогнозування ресурсів банківських установ // Вісник НБУ. — 2008. — № 8. — С. 30-36.

22. Дзюблюк О. Оптимізація формування ресурсної бази комерційних банків // Банківська справа. – 2008. - №5. – С. 38-46.
23. Дмитренко М. Управління фінансами банку // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 11. – С. 28 – 29.
24. Довгань Ж. М. Політика банку щодо мобілізації ресурсів // Фінанси України. – 1999. – №12. – С. 103–108.
25. Долан Э. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Э. Дж. Долан ; пер. с англ. В. Лукашевича и др. ; под общ. ред. В. Лукашевича, М. Ярцева. – СПб. : «Санкт- Петербург оркестр», 1996. – 496 с.
26. Дункан Джек У. Основополагающие идеи в менеджменте. Уроки основоположников менеджмента и управленческой практики. / Дж. Дункан; пер с англ. В. П. Юденцова – М.:Дело, 1996. – 272 с.
27. Економічна енциклопедія: У 3-х томах. – Т. 3. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002.
28. Елиферов В.Г. Бизнес-процессы: Регламентация и управление: учебник / В.Г. Елиферов., В.В. Репин. — М.: ИНФА#М, 2005. — 319 с.
29. Закон України «Про банки і банківську діяльність». – Верховна Рада України від 24 липня 2009 року N 1617- VI.
30. Зверяков М. І. Банківський капітал: вимоги Базеля III / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2011. – № 6. – С. 13-23.
31. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: навчальний посібник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Одеса: Атлант, 2014. - 484 с.
32. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
33. Землячов С.В. Сутність, джерела формування та значення ресурсної бази комерційних банків [Електронний ресурс] / С.В. Землячов // Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. - Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvfbi/2009_3/Magazine_03_09_st12_pp68-74.pdf
34. Кіпа М.О. Управління фінансовими ресурсами на вітчизняних

молокопереробних підприємствах / М.О. Кіпа, Г.А. Іващенко // Фінансовий простір. — 2015. — № 2 (18). — С. 371—378.

35. Климаш Н. І. Управління фінансовими ресурсами підприємства / Н. І.Климаш // Харчова промисловість. — №7 — 2008. — С. 148—151.

36. Коваль С.Л. Формування фінансових ресурсів комерційних банків / С.Л. Коваль // Фінанси України. — 2004. - №7. - С. 110-115.

37. Колесникова В. И. Банковское дело : учебник для студ. / под ред. проф. В. И. Колесникова, Л. П. Кроливецкой. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 480 с.

38. Кутідзе Л.С. Структура залучення фінансових ресурсів комерційним банком: деформація під впливом світової фінансової кризи / Л.С. Кутідзе, О.А. Гранько // Економічний простір. – 2009. – №23/2. – С. 131-139.

39. Лавров Р. В. Депозитна політика банку в сучасних умовах сьогодення / Р.В. Лавров // Науковий вісник ЧДІЕУ. — 2010. — № 4 (8) [Електронний ресурс]. — Доступ до ресурсу: <http://www.nvisnik.geci.cn.ua/pdf/.../182-187.pdf>. 5.

40. Лаврушин О. И. Деньги, кредит, банки : [учебник для вузов] / О. И. Лаврушин, И. Е. Шакер, М. П. Березина, М. А. Абрамова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : КНОРУС, 2006. – 560 с.

41. Лаптырев Д.А. Система управления финансовыми ресурсами банка: Процессы - задачи - модели – методы / Д. А. Лаптырев – М: БДЦ-пресс, 2005. – 296 с.

42. Макух Т.О. Сутність та призначення фінансових ресурсів підприємств [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/ONG_2006/Economics/17901.doc.h

43. Малахова О.Л. Банківська система у механізмі кредитного забезпечення підприємницької діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : спец.08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / О.Л. Малахова – Тернопіль, 2004. – 20 с.

44. Мінухін С.В. Методи і моделі проектування на основі сучасних Case-засобів: навчальний посібник / С.В. Мінухін, О.М. Беседовський, С.В.

Знахур. — Х.: Вид. ХНЕУ, 2008. — 272 с.

45. Могильницька М.П. Аналіз та оцінка ресурсної бази банків України // Регіональна економіка. – 2007. - №4. – С. 127- 133.

46. Могильницька М.П. Підвищення ефективності банківської системи регіону: автореф.. дис.. на здобуття наук. ступеня канд..економ. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / М. П. Могильницька. – Львів, 2005. – 20 с.

47. Моренко О.В. К вопросу об определении состава привлеченных ресурсов банков второго уровня / О.В. Моренко // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – №13. – С. 92 – 96.

48. Олексенко М. В. Депозитна політика комерційних банків України на сучасному етапі / М. В. Олексенко // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2011. – №4 (16). – С. 166-169.

49. Офіційний сайт банку Південний [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <https://bank.com.ua/ua/>

50. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <http://www.bank.gov.ua>

51. Пересада А. А. Інвестування: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова. — К.: КНЕУ, 2001. — 251 с.

52. Піддубний В. Світова торгівля та українські банківські ресурси // Фондовый рынок. – 2008. – №23. – С. 26-32.

53. Поддереьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник / А.М.Поддереьогін, М.Д.Білик, та ін.; кер кол. авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддереьогін. – 5-те вид., перероб. та допов. – К.: КНЕУ, 2004 – 460 с. 19.

54. Примостка Л. О. Фінансовий менеджмент у банку: Підручник / Л.О. Примостка — К.: КНЕУ, 2004. — 468 с.

55. Присяжнюк О.П. Джерела формування та зміцнення ресурсної бази комерційних банків в Україні [Електронний ресурс] / О.П. Присяжнюк // Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – 2011.- №31. – Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2011_31/11_31_27.pdf.

56. Райзберг Б. А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева – 5-е вид., оновл. — М.: ИНФРА-М, 2007. — 495с.
57. Родионов М.М. Об одной дескриптивной модели установления кредитных лимитов / М.М.Родионов // Экономика и математические методы. – 2006. – №1. – С.103–109.
58. Семенов С. Рейтинговая методика оценки эффективности банков // Банковские технологии. – 2007. – №2. – С. 59 – 62.
59. Сінкі Дж. Управління фінансами в комерційних банках / Дж. Сінкі // Пер. с англ. – 4-те видання. – К.: Галактика-М, 2008. – 820 с.
60. Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: Навч. пос. / Р. А. Слав'юк – К.: ІДУЛ, 2002. – 432 с.
61. Тейлор Ф.У. Принципы научного менеджмента [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://books4study.info/text-book1426.html>
62. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. / О. С. Філімоненков – К.: Кондор, 2005. – 400 с.
63. Хаб'юк О. Банківське регулювання та нагляд через призму рекомендацій Базельського комітету: Монографія. – Снятин: ПрутПринт, 2008. – 260с.
64. Чорна С. В. Економічна сутність фінансових ресурсів підприємств [Електронний ресурс] / С. В. Чорна // Режим доступу http://www.economy-confer.com.ua/full_article/670/
65. Шевцова М.Ю Оптимізація формування ресурсної бази банку / М.Ю. Шевцова, Г.Е. Бурчак // Вісник Днепропетровського університету. Серія “Економіка”. – 2011. – № 5(3). – С. 161-170.
66. Шестова О.О. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства в умовах ризикового ринкового середовища / О.О. Шестова // Вісник Сумського національного аграрного університету. — 2011. — № 6/ 2 — С. 194—197.

67. Шматик В. А. Моделювання оптимального розміщення ресурсів банку // В. А. Шматик – Лівів.: Галактика–2007. – № 11 (124). –С. 191 – 199.

68. International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards. A Revised Framework. Basel Committee on Banking Supervision–Basel. – Updated November 2005. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bis.org